

Parasiitide mikroskoopia roojast (St-Parasites-m)

Mikrobioloogia osakond

Ussnugilised põhjustavad erinevaid parasitaarhaigusi – helmintiaase (helmintoose). Nakkusallikaks inimese jaoks peetakse helmindi elutsükli lõpp-peremeest, s.t organismi, kelles toimub sugulise paljunemise faas. Nakatumine võib toimuda fekaal-oraalselt või naha kaudu.

Algloomad (*Protozoa*) on eukarüootsed ainuraksed organismid, kes on levinud parasiidid ja sümbiondid hulkraksetel loomadel, s.h inimesel, põhjustades erinevaid haigusseisundeid.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Proovinõu	Roojatops
Säilivus	+4 °C üks päev

Parasiitide kahtluse korral tuleb jälgida, et patsient poleks enne uuringut saanud viimase kuu jooksul antibiootikume, kõhulahtisuse vastaseid preparaate, lahtisteid, baariumi ja vismuti preparaate, mineraalõlisid. Vastasel korral tuleb uuringuga oodata 1–3 nädalat.

NB! Väljaheide ei tohi olla saastunud vee ega uriiniga!

NB! *Enterobius vermicularis* e tuvastamiseks rooja uuring ei sobi. Kuna naaskelsabad munevad perianaalsetele voltidele, tuleb uurida anaalkaabet.

Analüüsi tegemise aeg: kaks korda nädalas

Analüüsimeetod: proovimaterjal kontsentreeritakse formaliin-eeter meetodil, sade mikroskopeeritakse

Vastuse vorm

Negatiivne/positiivne

Näidustus ja kliiniline tähendus

Ussnugiliste ja parasiitide esinemise kahtlus.

Ussnugiliste munade ja algloomade esinemine roojas viitab infektsioonile. Mittepatoogeensete algloomade esinemine korduvalt ja suures hulgas haigussümptomitega patsiendil võib viidata infektsioonile juhul, kui teised infektsioonitekitajad on välistatud.

Nakkuse välistamiseks tuleb uurida vähemalt kolme proovi, soovitatavalt 2–3 päevaste vahedega.

Rooja uuringuga on võimalik tuvastada järgmisi parasiite:

Ümarussid

*solkme (*Ascaris lumbricoides*) munad – askaridiaas

*piuglase (*Trichocephalus trichiurus*) munad – trihhuriaas

Paelussid:

*laiussi (*Diphyllobothrium latum*) munad – difüllobotriaas

*nudipaelussi (*Taenia saginata*) või nookpaelussi (*Taenia solium*) munad –teniaas (*T. solium* munad ei erine morfoloogiliselt *T. saginata* munadest, diferentsiaaldiagnostilist tähtsust omab paelussi lülide uuring)

*kääbuspaelussi munad (*Hymenolepis nana*) – hümenolepiaas

Imiussid:

*Siberi kaksiksuulase (*Opisthorchis felinus*) munad – opistorhiaas

*maksakakssuulase (*Fasciola hepatica*) munad – fastsioliaas

Algloomad: *Giardia lamblia*, *Entamoeba coli*, *Entamoeba hartmanni*, *Blastocystis hominis*, *Endolimax nana*, *Iodamoeba bütschlii*, *Chilomastix mesnili*.

Giardia lamblia ja *Entamoeba histolytica* tsüstide esinemine roojas viitab infektsioonile.

Vt ka: Sooleparasiitide DNA paneel roojast

Enterobius vermicularis'e munade mikroskoopia anaalkaapest

Muudetud 25.01.2018

Krista Lõivukene, Riin Tamm